

2018. április 17., kedd

P8_TA(2018)0100

A hetedik környezetvédelmi cselekvési program végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. április 17-i állásfoglalása a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásáról (2017/2030(INI))

(2019/C 390/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽¹⁾ (7. környezetvédelmi cselekvési program),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. és 192. cikkére, amely az emberi egészség és a környezet minőségének megőrzésére, védelmére és javítására vonatkozik,
- tekintettel a Párizsi Megállapodásra, az 1/CP.21 határozatra és az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek Párizsban, 2015. november 30. és december 11. között megtartott 21. konferenciájára,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaira és azok egymással összefüggő és integrált jellegére,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „2016. évi jelentés a környezeti mutatókról – A 7. környezetvédelmi cselekvési program ellenőrzésének támogatása” című, 2016. decemberi jelentésére,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „2017. évi jelentés a környezeti mutatókról – A 7. környezetvédelmi cselekvési program ellenőrzésének támogatása” című, 2017. novemberi jelentésére,
- tekintettel „A környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálata: Közös kihívások és az erőfeszítések egyesítésének lehetőségei a jobb eredmények elérése érdekében” című, 2017. február 3-i bizottsági közleményre (COM(2017)0063) és az azt kísérő 28 országjelentésre,
- tekintettel „Az uniós környezetvédelmi politikák hatásának erősítése végrehajtásuk rendszeres felülvizsgálata révén” című, 2016. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2016)0316),
- tekintettel a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról szóló, 2017. november 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel „Az erőforrás-hatékonyságról: úton a körforgásos gazdaság felé” című, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégia félidős értékeléséről szóló, 2016. február 2-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a természetre, az emberekre és a gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a gépjárműiparban alkalmazott kibocsátásmérés vizsgálatát követően a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, 2017. április 4-i ajánlására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) „Az európai környezet – állapot és előretekintés 2015” című jelentésére,

⁽¹⁾ HLL 354., 2013.12.28., 171. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0450.

⁽³⁾ HL C 265., 2017.8.11., 65. o.

⁽⁴⁾ HL C 35., 2018.1.31., 2. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0441.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0100.

2018. április 17., kedd

- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „A természet állapota az EU-ban” című, 2015. május 19-i jelentésére,
 - tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatá által készített, „A 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának féldícs értékelése (2014–2020)” című, 2017. novemberi európai végrehajtás-értékelési tanulmányra és az annak mellékletében található tanulmányra,
 - tekintettel az Európai Parlament 2012. április 20-i jelentésére a 6. környezetvédelmi cselekvési program felülvizsgálatáról és a 7. környezetvédelmi cselekvési program prioritásainak meghatározásáról – egészségesebb környezet egy jobb életért (?),
 - tekintettel „A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért” című, 2016. november 22-i bizottsági közleményre (COM(2016)0739),
 - tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezményre (CBD),
 - tekintettel „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című, 2011. szeptember 20-i bizottsági közleményre (COM(2011)0571),
 - tekintettel „Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője” című, 2017. november 29-i bizottsági közleményre (COM(2017)0713),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, továbbá az Elnökök Értekezlete saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A8-0059/2018),
- A. mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program jogilag kötelező erejű célkitűzéseket határoz meg a környezetvédelem és az éghajlatváltozás terén, amelyeket 2020-ig kell megvalósítani; mivel emellett 2050-re szóló hosszú távú jövőképet is meghatároz;
- B. mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program nem rendelkezik féldícs felülvizsgálatról; mivel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság 7. környezetvédelmi cselekvési programról szóló jelentése alkalmat teremt a program előrehaladásának értékelésére, valamint arra, hogy bizonyítékokon alapuló javaslatokat lehessen tenni a jelenlegi program további végrehajtására és egy jövőbeni programra vonatkozóan; mivel e jelentésnek túl kell lépnie a jól ismert problémák újbóli bemutatásán, és a 7. környezetvédelmi cselekvési programban megállapított célok elérése felé vezető megoldásokra vonatkozó javaslatok megfogalmazására kell összpontosítania;
- C. mivel a Bizottság egy értékelő jelentésen dolgozik, amelynek középpontjában a 7. környezetvédelmi cselekvési program struktúrája és az általa játszott stratégiai szerep áll majd; mivel e jelentés különösen azt kívánja ellenőrizni, hogy az elfogadott keret segít-e a kilenc kiemelt célkitűzés intelligens módon történő megvalósításában;
- D. mivel az EU szigorú környezetvédelmi jogszabályokkal rendelkezik, azonban ezek erőtlen és eredménytelen végrehajtása régóta fennálló probléma; mivel ezek a végrehajtási hiányosságok veszélyeztetik a fenntartható fejlődést, és kedvezőtlen, határon átnyúló hatással vannak a környezetre és az emberi egészségre nézve, valamint jelentős társadalmi-gazdasági költségeket eredményeznek; mivel ezen túlmenően a végrehajtási hiányosságok aláássák az EU hitelességét;
- E. mivel a 2020-as célkitűzések végrehajtása tekintetében elért előrehaladás nem egyenletes: nem valószínű, hogy az 1. célkitűzés (a természeti tőke védelme) megvalósul, a 2. célkitűzés (kis szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és erőforrás-hatékonyág) néhány rész célja azonban valószínűleg teljesül; bizonytalan, hogy a 3. célkitűzés (a környezeti nyomás és az emberi egészségre gyakorolt kockázatok csökkentése) megvalósul-e;
- F. mivel a jogszabályok végrehajtásának és a szakismeretek politikai döntéshozatalba való beépítésének elmaradása az olyan területeken, mint a levegőtisztaság, a környezeti zaj és a vegyi anyagoknak történő kitettség, súlyos egészségügyi veszélyt jelent, és csökkenti az uniós polgárok életminőségét és élettartamát;
- G. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által közzétett legújabb adatok megerősítik az egyes tematikus célkitűzések tekintetében leírt általános tendenciákat, de egyes területeken az előrehaladás lassulásáról is beszámolnak; mivel egyes esetekben, így például az üvegházhatásúgáz-kibocsátások és az energiahatékonyág esetében ezen új tendenciák nem változtatnak az alcélkitűzések megvalósításának kilátásain;

(?) HLC 258. E, 2013.9.7., 115. o.

2018. április 17., kedd

- H. mivel immár bizonytalan, hogy teljesülni fog-e az ammóniakibocsátásokra vonatkozó cél, és nem valószínű, hogy sikerülhet a földterület-használatra vonatkozó cél elérése;
- I. mivel a végrehajtást nagy bizonytalanság övezi a mutatók hiánya, illetve a meglévő mutatók korlátai miatt; mivel az ismeretek hiánya továbbra is három szinten akadályozza az előrehaladást: a kockázat megértése; a kockázatkezelést és -csökkentést célzó megfelelő politika kialakítása; valamint a politikák eredményességének ellenőrzése;
- J. mivel az ismeretek gyakran rendelkezésre állnak, ám azokat a politikai döntéshozók nem használják fel, vagy nem adják át a végrehajtásért felelős szereplőknek; mivel ez gyakran a politikai akarat hiányából és érdekellentétekből fakad, amelyek nem felelnek meg a környezetvédelmi cselekvési program vagy általában véve a környezetvédelmi politika céljainak; mivel a folyamatos gazdasági növekedéshez tiszta környezetre is szükség van;
- K. mivel a program célkitűzéseinek elérése érdekében javítani kell a magas szintű uniós szakpolitikai eszközök és a környezetvédelmi cselekvési program közötti szinergiát;
- L. mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program megfelelő végrehajtásának finanszírozása néhány szinten nem megfelelő; mivel az uniós szintű finanszírozás néha nem hozta meg a várt eredményt, ami sokszor a pénzgazdálkodás gyengeségéből adódott, nem pedig a pénzhiányból;
- M. mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program hatóköre megfelel a jelenlegi környezetvédelmi igényeknek, jóllehet számos érdekelt fél további új rész cél hozzáadását javasolja a program jövőbeni relevanciájának fokozása érdekében;
- N. mivel az érdekelt felek kifejezték egy egyszerűbb és célzottabb program iránti preferenciájukat is;
- O. mivel a 8. környezetvédelmi cselekvési programot általános támogatás övezi;

Fő következtetések

1. úgy véli, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program hozzáadott értéket teremt és pozitív hatást gyakorol a környezetvédelmi politikákra az EU-ban és a tagállamokban, és a polgárok, a természet és a gazdasági szereplők javát szolgálja;
2. megismétli, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program egyértelmű, hosszú távú jövőképet határoz meg 2050-re annak érdekében, hogy stabil környezetet teremtsen a fenntartható beruházások és növekedés számára, bolygónk ökológiai korlátait tiszteltetben tartva;
3. üdvözlöli a múltbeli pozitív trendeket a program számos rész céljának megvalósítását illetően, valamint a biztató kilátásokat néhány 2020-as célkitűzés vonatkozásában;
4. hangsúlyozza azonban, hogy még mindig nagy lehetőségek kínálkoznak a továbbfejlesztésre, és felhívja a Bizottságot és a tagállamok illetékes hatóságait, hogy a legmagasabb szinten növeljék a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtására irányuló politikai akaratot;
5. sajnálja, hogy az Unió természeti tőkéjének védelmére, megőrzésére és fejlesztésére vonatkozó kiemelt célkitűzés valószínűleg nem valósul meg; aggodalommal jegyzi meg továbbá, hogy az Európa 2020 program biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának és a Biológiai Sokféleség Egyezménynek a céljai további azonnali és jelentős erőfeszítések nélkül nem fognak teljesülni;
6. megállapítja, hogy a 2. sz. kiemelt célkitűzést illetően bizonyos területeken, különösen az éghajlattal és az energiával kapcsolatos célok tekintetében történt némi előrehaladás, megjegyzi azonban, hogy az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatban többet kell tenni; ismét felhívja a figyelmet a környezetbarát tervezésről szóló irányelvben⁽⁸⁾ és az ökocímke-rendeletben⁽⁹⁾ rejlő lehetőségekre, amelyek többek között a termékek tartósságának, javíthatóságának, újrahasználatosságának, újrahasznosíthatóságának, újrahasznosított tartalmának és élettartamának kezelésével javíthatják a termékek teljes életciklus alatti környezeti teljesítményét és energiahatékonyságát;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 66/2010/EK rendelete (2009. november 25.) az uniós ökocímke-ről (HL L 27., 2010.1.30., 1. o.).

2018. április 17., kedd

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a felszíni vizek jó környezeti állapotának 2020-ig történő elérésére vonatkozó rész cél nem fog megvalósulni a szennyezés, a vízfolyások morfológiájába való beavatkozások és a vízenergia előállítása céljából történő nagy vízkivételek okozta nyomás miatt;
8. hangsúlyozza, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzései minimumcélok, és hogy a Párizsi Megállapodás céljainak, valamint a fenntartható fejlesztési céloknak az eléréséhez jelentős további erőfeszítésekre van szükség;
9. emlékeztet arra, hogy az EU és valamennyi tagállama aláírta a Párizsi Megállapodást, tehát elkötelezett az abban foglalt célkitűzések megvalósítása iránt, és hogy a tagállamok nemzeti vállalást nyújtottak be, amely 2030-ig az egész gazdaságra kiterjedően 40%-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítást hoz majd az Unióban; hangsúlyozza, hogy valamennyi uniós szakpolitikába és finanszírozási programba teljes mértékben be kell építeni a 2030-as célt és a zéró nettó kibocsátásra vonatkozó hosszú távú célt; felhívja a Bizottságot, hogy a 2018. évi támogató párbeszéd és az ötévente esedékes globális értékelés keretében tartsa folyamatos felülvizsgálat alatt az éghajlat- és energiapolitikai keret céljait, és dolgozzon ki az évszázad közepére zéró kibocsátást eredményező stratégiát az EU számára, amely költséghatékony pályán vezet el a Párizsi Megállapodásban elfogadott zéró nettó kibocsátásra vonatkozó cél eléréséhez;
10. megállapítja, hogy jelentős bizonytalanság övezi az emberi egészséggel és jóléttel kapcsolatos célkitűzések terén való előrehaladást; hangsúlyozza, hogy az ismeretek hiánya és a mutatók korlátai akadályozzák a politikaformálást és az ellenőrzést;
11. üdvözlöi a meglévő kezdeményezéseket, amelyek hozzájárulnak a tudás terén fennálló hiányosságok megszüntetéséhez, ideértve a következőket: a DPSEEA-modell (hajtóerők, kényszerítő erő, állapot, expozíció, hatások, intézkedések), amellyel mérhető az ökoszisztéma-szolgáltatások zavarát előidéző tényezők; humán biomonitoring (HBM), amellyel megbecsülhető az emberi populációk szennyezőanyagoknak való kitettsége és ennek lehetséges egészségügyi hatásai; valamint a vegyi anyagok nyomon követésével foglalkozó információs platform (IPChem);
12. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szakismereteket és a tudományos bizonyítékokat a politikai döntéshozók nem mindig veszik megfelelően figyelembe, vagy nem adják át a végrehajtásért felelős szereplőknek; kiemeli a bioenergia, a pálmaolaj, a növényvédelmi termékek, az endokrin károsító anyagok, az élelmiszer-termelés és -fogyasztás, a GMO-k, a várostervezés és -rendezés, a levegő- és zajszennyezés, valamint a városi élelmiszer-hulladékok példáját, ahol a nyilvános és a politikai viták során nem vettek figyelembe az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt, tudományosan bizonyított kockázatokat; meggyőződése, hogy a felelős politikai döntéshozatal a széles körben egységes tudományos álláspontoknak, valamint megfelelő tudományos adatok rendelkezésre állásának hiányában az elővigyázatosság elvének kell vezérelniük; e tekintetben emlékeztet az uniós ügynökségek rendelkezésére álló tudományos bizonyítékok jelentőségére; hangsúlyozza, hogy az uniós környezetvédelmi jog és politika további vezérelve a „szennyező fizet” elv, a megelőző intézkedés, valamint a környezeti károk azok eredeténél való helyreállítása;
13. elítéli, hogy a Bizottság nem tartotta be az endokrin károsító anyagok azonosítására szolgáló, veszélyeken alapuló harmonizált kritériumok elkészítésére, valamint az 1223/2009/EK rendelet⁽¹⁰⁾ (a kozmetikai termékekről szóló rendelet) endokrin károsító anyagok tekintetében történő módosítására vonatkozóan a jogszabályban megszabott határidőt; felhívja a Bizottságot, hogy bármilyen további késedelem nélkül, haladéktalanul vizsgálja felül a kozmetikai termékekről szóló rendeletet az endokrin károsító anyagok tekintetében; sajnálja, hogy az endokrin károsító anyagok tekintetében a megfelelő előrehaladás hiánya egészségügyi kockázatokat jelent az állampolgárok számára, és akadályozza a 7. környezetvédelmi cselekvési program 3. sz. kiemelt célkitűzésének megvalósítását;
14. sajnálja az előrehaladás hiányát a nem toxikus környezetre vonatkozó uniós stratégia kidolgozása, a nem toxikus anyagciklusok előmozdítása és a káros anyagoknak, így többek között a termékekben található vegyi anyagoknak való kitettség csökkentése terén; kiemeli, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy 2020-ra valamennyi különös aggodalomra okot adó anyagot – többek között az endokrin rendszer működését megzavaró tulajdonságokkal rendelkező anyagokat is – felvegyék a REACH jelöltlistára, a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban foglaltaknak megfelelően; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy valamennyi vonatkozó uniós jogszabály mihamarabb eredményesen kezelje a vegyi anyagok együttes hatásait, különös tekintettel a veszélyes anyagoknak való kitettségből adódóan a gyermekekre gyakorolt kockázatokra; üdvözlöi a Bizottság műanyagokra vonatkozó stratégiáját és kéri annak gyors végrehajtását; ezzel összefüggésben ismételtlen hangsúlyozza, hogy a nem toxikus anyagciklusok előmozdítása elengedhetetlen egy működőképes másodlagos nyersanyagpiac megfelelő fejlődéséhez;

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1223/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a kozmetikai termékekről (HL L 342., 2009.12.22., 59. o.).

2018. április 17., kedd

15. kiemeli, hogy a környezetvédelmi jogszabályok és politikák végrehajtási hiányosságainak egyik alapvető oka a környezetvédelmi vonatkozások más szakpolitikai területekre való integrálásának hiánya; úgy véli, hogy a más magas szintű uniós szakpolitikai eszközökkel, mint például a közös agrárpolitikával (KAP), a közös halászati politikával, a strukturális alapokkal és a Kohéziós Alappal való szinergiák, valamint a magas szintű szakpolitikai prioritások közötti koherencia erősödése továbbra is alapvető fontosságú a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseinek megvalósítása érdekében; felhívja a Bizottság és a Tanács valamennyi formációját, hogy javítsák a szakpolitikai koordinációt és a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseinek integrálását; hangsúlyozza továbbá, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program valamennyi nyitott vonatkozását integrálni kell a magas szintű eszközökbe, köztük az európai szemeszterbe;

16. hangsúlyozza hogy a 2020-as célok elérése érdekében a biodiverzitás megőrzésére irányuló új pénzügyi mechanizmusok esetleges létrehozása korlátozott a jelenlegi többéves pénzügyi keret időtartama miatt; felhív e tekintetben a jelenlegi többéves pénzügyi keretben foglalt eszközök, köztük a LIFE, a KAP és a strukturális alapok maximális kihasználására, és kéri, hogy a következő többéves pénzügyi keretbe vegyenek fel a biológiai sokféleség megőrzését szolgáló új pénzügyi mechanizmusokat;

17. üdvözlöi a közös halászati politika és a kohéziós politika terén elért előrehaladást, amelyek esetében nőtt a 7. környezetvédelmi cselekvési programmal fennálló koherencia; sajnálja ugyanakkor, hogy a közös halászati politika szabályozási keretének javulása ellenére e szakpolitika végrehajtása továbbra is gyenge; emlékeztet az egészséges halállományok fontosságára;

18. elismeri, hogy a KAP fokozatosan integrált környezeti megfontolásokat, ennek ellenére továbbra is kihívást jelent a környezetvédelmi cselekvési program megvalósítása tekintetében, főként, ami az erőforrás-intenzív termelést és a biológiai sokféleséget illeti; emlékeztet arra, hogy a KAP nagy kihívást jelentő feladata a nem megfelelő mezőgazdasági gyakorlatok (pl. nem fenntartható bioüzemanyagok) megelőzése, a mezőgazdaság intenzitása nem fenntartható növelésének vagy a földterületek parlagon maradása által okozott környezetkárosodásnak az elkerülése, és ezzel egyidejűleg jobb minőségű és nagyobb mennyiségű élelmiszer és mezőgazdasági nyersanyag biztosítása a világ egyre növekvő népessége számára; hangsúlyozza a környezetbarát gazdálkodási módszerekkel, többek között a vetésforgóval és a nitrogénmegkötő növényekkel kapcsolatos további kezdeményezések és támogatás jelentőségét, és hogy ezekkel összefüggésben a megoldás részeként figyelembe kell venni a mezőgazdaságot és a gazdálkodókat;

19. hangsúlyozza, hogy a megreformált KAP kulcsfontosságú célkitűzései között szerepelnie kell az élelmiszerbiztonság hosszú távú védelmének és megerősítésének a környezetkárosítás megakadályozása, valamint egy olyan élelmiszerrendszer felé történő elmozdulás révén, amely észszerű árakon biztosít élelmiszert a fogyasztók számára; hangsúlyozza, hogy e célkitűzéseket kizárólag a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az ökoszisztémák védelmét biztosító szakpolitikai beavatkozás révén lehet megvalósítani;

20. emlékeztet rá, hogy az éghajlatváltozás és a világ népességének növekedése kontextusában az állati eredetű fehérjékben gazdag étrend iránti növekvő kereslet jelentős környezeti nyomást gyakorol a termőföldekre és az egyre sérülékenyebb ökoszisztémákra; hangsúlyozza továbbá, hogy a túl sok állati eredetű zsírt tartalmazó étrendek egyre nagyobb mértékben összefüggnek a nem fertőző betegségek jelentette teherrel;

21. emlékeztet arra, hogy a Bizottság 2016-ban kötelezettséget vállalt a fenntartható fejlesztési célok uniós politikákban és kezdeményezésekben való általános érvényesítésére; elismeri, hogy e kötelezettségvállalás nélkülözi a világos stratégiát és az azon intézményi struktúrákra és irányítási keretre irányuló konkrét javaslatokat, amelyek biztosítanák a fenntartható fejlesztési célok uniós szakpolitikákban, jogalkotási javaslatokban, végrehajtásban és betartásban való általános érvényesítését; fontosnak tartja, hogy az EU úttörőként teljes elkötelezettséget vállaljon a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a fenntartható fejlődés célkitűzéseinek megvalósításában; hangsúlyozza továbbá, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program az egyik kulcsfontosságú eszköz a fenntartható fejlesztési célok végrehajtásában;

22. megállapítja, hogy az uniós ivóvíz kiváló minőségű; számít arra, hogy a 98/83/EK irányelv⁽¹¹⁾ („az ivóvízirányelv”) felülvizsgálata biztosítja az említett jogi keret szükséges frissítéseit; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a környezetvédelmi cselekvési program összefüggésében fokozzák az uniós vízügyi célkitűzések más ágazati szakpolitikákkal, és különösen a KAP-pal való integrálását;

23. üdvözlöi az uniós finanszírozású projektek által hozott eredményeket, sajnálja azonban, hogy elmulasztották azt, hogy jobb eredményeket érjenek el, amint arra a Számvevőszék is rámutatott; hangsúlyozza, hogy a 2020 utáni időszakra szóló többéves pénzügyi keretnek a fenntartható fejlődést és a környezetvédelmi politika valamennyi finanszírozási mechanizmusban és költségvetési sorban való általános érvényesítését kell céloznia; hangsúlyozza, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program hosszú távú jövőképeinek megvalósításához fokozni kell a zöld beruházásokat, az innovációt és a fenntartható növekedést, új, mind állami, mint pedig magán finanszírozási eszközök felhasználásával, valamint a jelenlegi befektetési politikától eltérő megközelítésekkel, mint amilyen a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetése; úgy véli, hogy minden uniós strukturális és beruházási alap tekintetében, egyértelműen meghatározott fenntarthatósági kritériumokat és teljesítményalapú célkitűzéseket kell alkalmazni; felhív a jelenlegi többéves pénzügyi keret és a kohéziós és regionális fejlesztési politikák keretében rendelkezésre álló alapok hatékonyabb és célzottabb felhasználására, valamint a Számvevőszék által említett fenti problémák sürgős kezelésére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak támogatására, hogy az uniós költségvetés egy részét továbbra is a környezettel és az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépésre különítsék el, valamint esetlegesen növeljék az e célokra elkülönített összeget;

⁽¹¹⁾ A Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 330., 1998.12.5., 32. o.).

2018. április 17., kedd

24. sajnálatát fejezi ki az Európa különféle régióiban a városi szennyvíz összegyűjtése és kezelése terén mutatkozó hiányosságok tartós fennállása miatt; hangsúlyozza a szennyvíztisztításban és a szennyvíz újrahasznosításában rejlő lehetőségeket az olyan helyze-tek enyhítése terén, amikor vízhiány alakul ki, továbbá a közvetlen vízkitermelés csökkentése, a biogáztermelés és a vízforrások jobb kezelése terén, különösen a mezőgazdasági öntözés révén; várakozással tekint a Bizottság által 2018 elején benyújtandó, a szennyvíz újrahasznosítására vonatkozó jogalkotási javaslatra;

25. megállapítja, hogy az egészségre gyakorolt legjelentősebb környezeti kockázatok leginkább a városi területeken jelentkeznek, ám a peremterületeken és a külvárosi agglomerációkban is érezhetőek, és hogy 2020-ra várhatóan a lakosság 80%-a fog városi és kül-városi területeken élni; hangsúlyozza, hogy a légköri szennyezőanyagoknak a nem megfelelő tervezéssel és infrastruktúrával együtt drámai gazdasági, társadalmi, közegészségügyi és környezeti következményei vannak; megállapítja, hogy a légszennyezés már most több mint 400 000 korai halálhoz vezet az EU-ban ⁽¹²⁾, és hogy az egészséggel kapcsolatos külső költségek 330 milliárd és 940 milliárd euró között mozognak;

26. kiemeli, hogy az EU-ban legalább 10 000 ember korai halálát okozzák a zaj által előidézett betegségek, és hogy 2012-ben az európai népesség egynegyede a határértékek feletti zajszintnek volt kitéve; kéri a tagállamokat, hogy a 2002/49/EK irányelvvvel ⁽¹³⁾ összhangban kezeljék prioritásként a zajszintek folyamatos mérését, hogy ilyen módon biztosítsák az alkalmazandó határértékek betartását mind a belső, mind a külső környezetben;

27. elismeri az egyes légköri szennyező anyagok kibocsátásának csökkentése terén elért eredményeket, különösen a városi területeken, ugyanakkor sajnálja, hogy továbbra is problémák mutatkoznak a levegőtisztaság tekintetében, amihez jelentős mértékben hozzájárulnak a közúti közlekedési és a mezőgazdasági kibocsátások; elismeri a Bizottság által 2017 novemberében benyújtott mobilitási csomagot, valamint az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó, 2016-ban előterjesztett európai stratégiát, amelyek megnyithatják az utat az Unióban az alacsony kibocsátással járó mobilitás előtt;

28. üdvözlözi a körforgásos gazdaságról szóló csomaggal kapcsolatban tett előrelépéseket; sürget valamennyi felet, hogy törekedjen ambiciózus célokat magában foglaló megállapodás elérésére;

Ajánlások

29. felhívja a tagállamokat, hogy értékeljék a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzései felé tett előrehaladásukat, és szükség esetén igazítsák ki tevékenységeik irányát; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyék az eredményeket nyilvánosan hozzáférhetővé;

30. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy bármely új jogalkotási javaslat teljes mértékben valósítsa meg a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseit és intézkedéseit;

31. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a civil társadalmi szervezetek aktív bevonását az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásának értékelésébe;

32. kéri, hogy az érintett uniós intézmények és ügynökségek helyezzék előtérbe a kutatást és az ismeretek hiányának felszámolását a következő területeken: környezeti küszöbértékek (fordulópontok), a körforgásos gazdaság paradigmája, a vegyi anyagok és a nanoanyagok kombinált hatása, a veszélyazonosítás módjai, a mikroműanyagok hatásai és a rendszerszintű kockázatok és más, egészséget meghatározó tényezők közötti kölcsönhatás, talaj- és földhasználat és idegenhonos inváziós fajok;

33. üdvözlözi a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatát, amely az uniós környezetvédelmi jogszabályok és politika végrehajtásának javítását segítő pozitív mechanizmus, és hozzájárulhat a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának nyomon követéséhez, ahogyan azt a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról szóló, 2017. november 16-i állásfoglalásában már hangsúlyozta; úgy véli, hogy a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatába minden lényeges szereplőt, köztük a civil társadalmat is be kell vonni, és hogy a felülvizsgálatnak le kell fednie a környezetvédelmi cselekvési program valamennyi kiemelt tematikus célkitűzését;

34. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy gyorsan és határozottan hagyjanak fel a környezetet károsító tevékenységek állami támogatásával;

35. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák és hangolják össze erőfeszítéseiket az állatkísérletekkel szembeni alternatív módszerek fejlesztésének és ellenőrzésének előmozdítására, hogy ezek hozzájárulhassanak a 7. környezetvédelmi cselekvési program 5. sz. kiemelt célkitűzésének megvalósításához;

⁽¹²⁾ Az EEA 2017. október 11-i 13/2017. sz. jelentése: „Levegőtisztaság Európában, 2017.”

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/49/EK irányelve (2002. június 25.) a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről (HL L 189., 2002.7.18., 12. o.).

2018. április 17., kedd

36. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek többet az uniós környezetvédelmi politikák kognitív és tudományos alapjainak fejlesztése érdekében, növelve az adatok hozzáférhetőségét a polgárok számára és előmozdítva a nyilvánosság tudományos kutatásba való bevonását;
37. felhívja az uniós intézményeket és a nemzeti és adott esetben regionális kormányokat, hogy a szakpolitikák kialakítása és ellenőrzése során teljes mértékben használják ki a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt kockázatokkal kapcsolatosan rendelkezésre álló szaktudást;
38. felhív a növényvédő szerek uniós engedélyezési rendszerének javítására, tudományos szakmai vizsgálatok alapján, teljes átláthatóságot biztosítva az emberi és környezeti kitétség mértékével és az egészségügyi kockázatokkal kapcsolatban; felhív a növényvédő szerek monitoringjára vonatkozó normák javítására és a felhasználásuk csökkentésére vonatkozó célkitűzések megerősítésére; tudomásul veszi a „Tiltsák be a glifozátot, és védjék meg az embereket és a környezetet a mérgező növényvédő szerektől!” európai polgári kezdeményezésről szóló, 2017. december 12-i bizottsági közleményt (C(2017)8414);
39. elegendő anyagi és emberi erőforrást kér annak érdekében, hogy az uniós ügynökségek teljesíthessék küldetésüket és a legjobb tudományos adatokat, elemzést és bizonyítékokat bocsáthassák rendelkezésre;
40. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy 2020-ra azonosítsák a nem toxikus környezetre vonatkozó célkitűzés eléréséhez szükséges hosszú távú intézkedéseket;
41. kéri az érintett uniós ügynökségeket és a Bizottságot az előrehaladás ellenőrzésére használt mutatók mennyiségének növelésére és minőségének javítására; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt új adatok előállításában és összegyűjtésében azzal a céllal, hogy új mutatókat hozzanak létre és javítsák a meglévőket;
42. kéri, hogy a végrehajtás kérdése rendszeres napirendi pontként szerepeljen az elnökségi trió prioritásai között és programjaiban, továbbá évente legalább egyszer tárgyalják meg a Környezetvédelmi Tanácsban, esetleg egy végrehajtási tanácsban, amelyet egy másik fórum egészítené ki, amelyben a Parlament és a Régiók Bizottsága is részt vesz; felszólít együttes tanácsi ülések szervezésére az ágazatközi, horizontális problémák és a közös kihívások, valamint az esetlegesen felmerülő, határokon átnyúló hatásokkal rendelkező problémák megoldása érdekében;
43. felszólít arra, hogy haladéktalanul fokozzák az uniós biodiverzitási stratégia teljes körű végrehajtását;
44. sürgeti, hogy az infrastrukturális projektek – különösen a TEN-T-hez kapcsolódóak – teljes mértékben vegyék figyelembe a regionális szinten és a projekt szintjén jelentkező környezeti hatásokat; megállapítja, hogy fontos a különböző környezeti politikák közötti összhang; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a környezeti és a biodiverzitási szempontokat a vízerőművekből származó és a tengeri megújuló energia előállítását célzó infrastrukturális projektekből;
45. sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítéseket a frissvízteralékok felhasználásának és épségének megőrzésére, a 7. környezetvédelmi cselekvési programban e tekintetben foglalt rész cél megvalósítási lehetőségével kapcsolatos bizonytalanság miatt; kéri a tagállamokat, hogy kiemelten orvoslják a felszíni vizek rossz állapotát, mivel az e területre vonatkozó célkitűzések 2020-ig valószínűleg nem megvalósíthatók; kéri a tagállamok illetékes hatóságait, hogy kezeljék a víztestekre nehezedő nyomást, szüntessék meg a vízszennyezés forrásait, hozzanak létre olyan területeket, ahol vízerőművet nem lehet létesíteni, és gondoskodjanak az ökológiai áramlások megtartásáról a vízfolyások teljes hosszában; kéri a Bizottságot, hogy ne halogassa a tagállamok által a vízügyi keretirányelv keretében elfogadott vízgyűjtő-gazdálkodási tervek második ciklusának megfelelőségértékelését;
46. sürgeti a KAP további reformját a fenntartható élelmiszer-termelési és környezetvédelmi politikai célkitűzések harmonizálása érdekében, beleértve a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseket, az élelmezésbiztonság jelenlegi és jövőbeni megóvása céljából; hangsúlyozza, hogy intelligens mezőgazdasági politikára van szükség, amely határozottan elkötelezett a talajhoz, a vízhez, a biológiai sokféleséghez, a levegőminőséghez, az éghajlat-politikai fellépéshez és a tájfeltételek megteremtéséhez kapcsolódó közjavak és ökoszisztéma-szolgáltatások biztosítása iránt; integrált politikát kér, amely célzottabb, ambiciózusabb, ám mégis rugalmas megközelítést követ, és amelynek keretében a mezőgazdasági ágazatnak nyújtott támogatást az élelmezésbiztonsághoz és a környezeti eredmények megvalósításához kötik; felhívja a tagállamokat, hogy az 1307/2013/EU rendelet⁽¹⁴⁾ 46. cikkével összhangba ismerjék el az agrárerdészeti rendszert ökológiai jelentőségű területként; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a KAP bármely jövőbeni felülvizsgálata során kapjanak megfelelő támogatást a környezeti szempontból előnyös gazdálkodási gyakorlatok;

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 608. o.).

2018. április 17., kedd

47. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák a környezeti kihívások megoldásainak elterjedését, különösen amennyiben már létezik műszaki megoldás, de azt még nem terjesztették el maradéktalanul, mint például az ammónia mezőgazdaságban való csökkentése esetében;
48. felhívja a Bizottságot, hogy jelentős mértékben javítsa az uniós pénzeszközök mennyiségét, felhasználását és az azokkal való gazdálkodást a környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseivel összefüggésben; felhív az ellenőrzés, az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítására; kéri, hogy az uniós költségvetésben általánosan érvényesítsék az éghajlat-politikai és egyéb környezetvédelmi szempontokat;
49. felhívja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül dolgozzon ki a fenntartható fejlesztési célok EU-ban való végrehajtására vonatkozó átfogó, mindenre kiterjedő keretstratégiát, amely valamennyi szakpolitikai területtel foglalkozik, és felülvizsgálati mechanizmust foglal magában a végrehajtás eredményességének értékeléséhez; kéri a Bizottságot, hogy vezesse be valamennyi új szakpolitika és jogszabály fenntartható fejlesztési célok szempontjából való ellenőrzését, és biztosítsa a fenntartható fejlesztési célok végrehajtása során a szakpolitikák maradéktalan koherenciáját;
50. felhívja a Bizottságot, hogy a rendelkezésére álló összes eszközt – például a kötelezettségsegzési eljárást is – kihasználva garantálja a hatályos uniós jog betartását és biztosítsa, hogy a tagállamok maradéktalanul megfeleljenek a 7. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseinek;
51. üdvözlöi a Számvevőszék meglévő különjelentéseit és teljesítményellenőrzéseit, és felhívja a Számvevőszéket a környezetvédelmi cselekvési program szempontjából releváns olyan más területek további elemzésére, amelyekre a munkaprogramja eddig nem terjedt ki;
52. felhívja a Bizottságot és a tagállami illetékes hatóságokat, hogy nyújtsanak megfelelő útmutatást annak érdekében, hogy az uniós alapok hozzáférhetőbbek legyenek többek között a helyi projektek számára is, különösen, ami a környezetbarát infrastruktúrát, a biológiai sokféleséget és a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelveket illeti;
53. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a levegőminőséggel kapcsolatos jogszabályok teljes körű végrehajtását; felhívja a regionális hatóságokat, hogy biztosítsanak támogató keretet – különösen a városi tervezést és a helyi politikaformálást illetően – ahhoz, hogy valamennyi területen, de különösen a legrosszabb helyzetben lévő területeken javuljanak az egészségvédelemmel kapcsolatos eredmények;
54. sürgeti az illetékes nemzeti és regionális hatóságokat, hogy fogadjanak el hiteles intézkedésekből álló átfogó terveket az uniós jogszabályok által a finom és az ultrafinom szálló porra vonatkozóan előírt napi és éves határértékek túllépése problémájának felszámolására olyan agglomerációkban, ahol rossz a levegőminőség; kiemeli, hogy mindez elengedhetetlen a 7. környezetvédelmi cselekvési program 2., 3. és 8. sz. kiemelt célkitűzésének megvalósításához;
55. a következő intézkedéseket javasolja a levegőminőség városi területeken való javítása érdekében: alacsony kibocsátási zónák létrehozása; a közös gépkocsihasználati létesítmények és szolgáltatások előmozdítása; a nagymértékben szennyező járművek adókedvezményeinek fokozatos megszüntetése; „mobilitási költségvetések” bevezetése az alkalmazottak számára a céges autók alternatívájaként; olyan parkolási politikák alkalmazása, amelyekkel csökkenthető a forgalom a zsúfolt területeken; jobb infrastruktúra a kerékpározás ösztönzése érdekében, valamint a multimodális összeköttetések növelése és a kerékpározás biztonságának javítása; gyalogos övezetek létrehozása;
56. fokozott várostervezést és infrastrukturális fejlesztést kér a megfelelő irányítási szinteken, annak érdekében, hogy az infrastruktúrát mihamarabb igazítsák hozzá az elektromos és a tiszta járművekhez (pl. töltőinfrastruktúra kialakítása), és megvalósítsanak olyan környezeti és egészségügyi előnyöket, mint például a hősziget hatás csökkentése és a fizikai aktivitás fokozása, például a zöld infrastruktúra bővítése, valamint az elhagyott vagy leromlott ipari övezetek helyreállítása révén; elismeri, hogy ezen intézkedések javítanák a levegőminőséget, szembe szállnának a szennyeződésemből eredő betegségekkel és korai halálózással, és lehetővé tennék a kibocsátásmentes mobilitás felé való előrehaladást;
57. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a tisztességes intermodális versenyt és a fenntartható közlekedési módokra való áttérést;
58. felhívja a Bizottságot, hogy az EUMSZ 192. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelően legkésőbb 2019 végéig terjesszen elő a 2020 utáni időszakra szóló átfogó uniós környezetvédelmi cselekvési programot; kiemeli az átláthatóság és a demokratikus elszámoltathatóság fontosságát az uniós politika nyomon követése során, és ezért hangsúlyozza, hogy a következő környezetvédelmi cselekvési program tartalmazzon mérhető, eredményen alapuló köztes mérföldköveket;

2018. április 17., kedd

59. felhívja a következő Bizottságot, hogy a következő jogalkotási ciklus egyik kiemelt területét szentelje általában a fenntartható fejlődésnek, a környezet- és éghajlatvédelemnek és különösen a 7. környezetvédelmi cselekvési program és a soron következő, 8. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseinek;

o

o o

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek, az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
